

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ (Мінфін)

вул. М. Грушевського 12/2 м. Київ 01008 тел. (044) 206-59-47, факс 425-90-26
e-mail: infomf@minfin.gov.ua, код ЄДРПОУ 00013480

від _____ 20__ р. № _____ На № _____ від _____ 20__ р.

Голові Верховної Ради України
Дмитру РАЗУМКОВУ

Народному депутату України
Ніні ЮЖАНІНІЙ

Щодо надання інформації

Шановні пане народні депутати !

Міністерство фінансів України відповідно до листа Першого заступника Голови Верховної Ради України Руслана Стефанчука від 21.02.2020 № 11/10-368 розглянуло запит групи народних депутатів (Южаніної Н. П. та інших) щодо негативних наслідків для економіки України стрімкого зміцнення курсу гривні та в межах компетенції надає інформацію до пунктів 4, 5 та 6 питань, які викладені у депутатському запиті.

За даними Державної казначейської служби України, за 2019 рік до державного бюджету надійшло 998,3 млрд грн, що на 70,2 млрд грн, або на 7,6 % більше ніж за 2018 рік. Виконання затвердженого Законом України «Про Державний бюджет на 2019 рік» показника становить 99,1%, бюджет недоотримав 9,0 млрд гривень.

Доходи загального фонду державного бюджету за результатами 2019 року становили 879,8 млрд грн та зросли на 5,5%, або 46,2 млрд грн до попереднього року. Річний показник виконаний на 96,9%, невиконання становить 28,6 млрд гривень.

1. Причини невиконання розпису на 2019 рік доходів державного бюджету за такими кодами бюджетної класифікації:

- **13030000 «Рентна плата за користування надрами»** – надходження до загального фонду державного бюджету у 2019 році становили 41,3 млрд грн, розпис виконано на 78,5% (- 11,3 млрд грн).

Невиконання розпису по рентній платі відбулося через:

- зниження ціни природного газу для інших цілей (промислових споживачів), яка у 2019 році становила 217,7 дол США за 1000 куб метрів (врахована у бюджеті – 280,7 дол США) та невідповідність обмінного курсу гривні до долара США (середній курс за 2019 рік становив 25,8 грн/дол США

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат 58E2D9E7F900307B0400000065FC2E0010108300

Підписувач Марченко Сергій Михайлович

Дійсний з 03.04.2020 15:36:42 по 03.04.2022 15:36:42

Міністерство фінансів України

35110-03-2/10122 від 06.04.2020

при врахованому в бюджеті на 2019 рік середньому обмінному курсі – 28,2 грн/дол США);

- зміну формули визначення ціни природного газу для побутових споживачів та виробників теплової енергії внаслідок нижчої ціни імпортованого газу, що призвело до зниження ціни природного газу для забезпечення побутових споживачів та виробників теплової енергії до 5 230,3 грн за 1000 куб. метрів за підсумками 12 місяців 2019 року, при врахованій ціні на 2019 рік – 6 868,7 грн;

- менший видобуток природного газу ПАТ «Укргазвидобування» в обсязі 14,9 млрд м куб, ніж передбачалося в бюджеті 2019 року у розмірі 18,3 млрд м куб відповідно до Концепції розвитку газовидобувної галузі України, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 № 1079-р;

- **14020000 «Акцизний податок з вироблених в Україні підакцизних товарів (продукції)»** – надходження до загального фонду державного бюджету за 2019 рік становили 61,7 млрд грн, невиконання затвердженого показника становить 15,6 млрд грн, або 20,2% та в основному відбулося через скорочення обсягів виробництва тютюнових виробів і часткове задоволення попиту на тютюнову продукцію шляхом зменшення залишків готової продукції на складах, акциз з яких сплачено у попередніх роках. Зокрема, у 2019 році обсяги виробництва тютюнових виробів зменшились на 18,4% або на 15,5 млрд шт. порівняно з попереднім роком. Обсяги залишків на складах в оптовиків зменшились порівняно з початком 2019 року на 26,6%, або на 4,9 млрд штук.

Крім того, на рівень надходжень акцизного податку вплинуло запровадження з 01 липня 2019 року нової моделі ринку електричної енергії, а саме визначення кола платників акцизного податку з електричної енергії та об'єктів оподаткування.

До впровадження нового ринку електричної енергії платниками акцизного податку з електричної енергії були оптовий постачальник електричної енергії в особі ДП «Енергоринок» та виробники електричної енергії, які мають ліцензію на право здійснення підприємницької діяльності з виробництва електричної енергії і продають її поза оптовим ринком електричної енергії. ДП «Енергоринок» здійснювало купівлю електричної енергії у її виробників, та сплачувало акцизний податок як оптовий постачальник електричної енергії при її постачанні, у тому числі з електричної енергії, виробленої кваліфікованими когенераційними установками та/або з відновлювальних джерел енергії.

Починаючи з 01 липня 2019 року, платниками податку є виробники електричної енергії. Водночас відповідно до підпункту 213.2.8 пункту 213.2 статті 213 Податкового кодексу України не підлягають оподаткуванню операції з реалізації електричної енергії, виробленої кваліфікованими когенераційними установками та/або з відновлюваних джерел енергії.

При цьому відбулося скорочення обсягів виробництва (постачання) електричної енергії у 2019 році на 4,9% порівняно з попереднім роком, що також вплинуло на рівень надходжень акцизного податку;

- **14060000 «Податок на додану вартість з вироблених в Україні товарів (робіт, послуг) з урахуванням бюджетного відшкодування»** – надходження до загального фонду державного бюджету за 2019 рік (сальдо) становили 88,9 млрд грн, невиконання розпису на відповідний період – 5,7 млрд гривень.

Невиконання затвердженого показника відбулося в основному за рахунок:

- невідповідності фактичних макропоказників економічного розвитку затвердженим макропоказникам на 2019 рік, а саме: індекс споживчих цін (грудень до грудня попереднього року) становив 104,1 % що на 3,3 в. п. менше затвердженого показника (107,4 %), індекс цін виробників промислової продукції (грудень до грудня попереднього року) – 92,6 % що на 17,5 в. п. менше затвердженого показника (110,1 %).

- **14070000 «Податок на додану вартість з ввезених на територію України товарів»** – до загального фонду надійшло 287,4 млрд грн, розпис виконано на 89,6%, невиконання становить 33,3 млрд гривень.

Недонадходження податку пояснюється:

- міцнішим середнім обмінним курсом гривні до долара США (за 2019 рік фактичний середній обмінний курс становив 25,8 грн/дол США при прогнозованому на 2018 рік – 28,2 грн/дол США);

- повільніші темпи зростання імпорту товарів, ніж враховано в бюджеті. За даними Національного банку України у 2019 році показник зріс на 7,1% при врахованому в бюджеті показнику 9,5%;

- запровадженням з 01.01.2019 звільнення від оподаткування податком на додану вартість операцій з ввезення на митну територію України вітроенергетичних установок, сонячних панелей та трансформаторів;

- оформлення резидентами та нерезидентами зберігання ввезеного на митну територію України трубопровідним транспортом природного газу в митному режимі «митний склад» без сплати митних платежів.

- **15010000 «Ввізне мито»** – до загального фонду державного бюджету у 2019 році надійшло 22,8 млрд грн, або 96,4 % від затвердженого показника на 2019 рік (23,6 млрд грн).

Основною причиною невиконання затверджених показників ввізного мита є фактичний обмінний курс гривні до долара США, який за 2019 рік становив 25,8 грн/дол США при врахованому в бюджеті середньорічному прогнозованому показнику – 28,2 грн/дол США.

2. Причини перевиконання розпису за 2019 рік доходів державного бюджету за такими кодами бюджетної класифікації:

- **11010000 «Податок та збір на доходи фізичних осіб»** – надходження у 2019 році становили 110,0 млрд грн, розпис виконано на 103,6% (+3,8 млрд грн), що обумовлено зростанням номінальної середньомісячної заробітної плати у 2019 році порівняно з 2018 роком більшими темпами (+18,4%), ніж враховано в бюджеті на 2019 рік (+16,3%). До аналогічного періоду 2018 року ріст надходжень становить 119,9% (+18,2 млрд грн);

- **11020000 «Податок на прибуток підприємств»** – надходження у 2019 році становили 107,1 млрд грн, розпис виконано на 112,1% (+11,6 млрд грн), що зумовлено, в першу чергу, кращими, ніж очікувалося, фінансовими результатами підприємств за підсумками 2018 року, що вплинуло на більші обсяги сплати податку у лютому – березні 2019 року, та за дев'ять місяців 2019 року.

- **14030000 «Акцизний податок з ввезених на митну територію України підакцизних товарів (продукції)»** – надходження до загального фонду державного бюджету за 2019 рік становили 10,3 млрд грн, перевиконання затвердженого показника становить 2,2 млрд грн, або 27,0%, що зумовлено зростанням у 2019 році до попереднього року імпорту транспортних засобів у 1,8 раза (без урахування розмитнення транспортних засобів на іноземній реєстрації) та пального на 9,2%. При цьому зменшення на 10,0% обмінного курсу гривні до євро (ставки акцизного податку на пальне та транспортні засоби визначені у євро) у 2019 році до попереднього року частково знівелювало наведене зростання імпорту транспортних засобів та пального.

Крім того, на рівень надходжень акцизного податку вплинуло зростання у 2019 році до попереднього року імпорту виноробної продукції на 21,5%, лікеро-горілчаних виробів – на 5,9%, тютюнових виробів – на 16,5%.

У січні 2020 року, за оперативними даними Державної казначейської служби України, до загального фонду державного бюджету надійшло 42,6 млрд грн, розпис виконано на 75,5%, бюджет недоотримав – 13,8 млрд грн, зокрема по основних джерелах:

податки та збори з імпорту товарів – невиконання становить -7,9 млрд грн через:

– міцніший обмінний курс гривні до долара США, за січень 2020 року середній курс становив 24,2 грн/дол США при врахованому у бюджеті – 27 грн/дол США;

– зниження обсягу імпорту товарів, який за даними платіжного балансу за січень 2019 року знизився на 1,7% до відповідного періоду минулого року, при затвердженому в макропрогнозі і врахованому в бюджеті приросту імпорту товарів на рівні 11,3%;

акцизний податок з вироблених в Україні товарів – невиконання становить -2,2 млрд грн через задоволення попиту на тютюнову продукцію шляхом зменшення залишків готової продукції на складах, які за підсумками січня зменшилися на 1,7 млрд шт до 11,8 млрд шт станом на 01 лютого 2020 року, або на 12,6%;

рентна плата за видобування природного газу – невиконання становить -2,4 млрд грн через:

– низьку ціну імпортованого газу, яка у січні 2020 року становила 175,3 дол США/ тис м куб при врахованій ціні в макропрогнозі Мінекономіки та бюджеті в розмірі 230 дол. США/ тис м куб;

– невиконання АТ Укргазвидобування обсягу внутрішнього видобування газу відповідно до Концепції розвитку газовидобувної галузі України

(Програма 20/20), затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 № 1079-р;

– міцніший обмінний курс гривні до долара США, який за січня становить 24,2 грн/дол США при врахованому в макропорогнозі та бюджеті 27,0 грн/дол США і впливає на базу оподаткування природного газу, видобутого для цілей промисловості.

Інформація Державної податкової служби України до пункту 6 запиту щодо зменшення кількості працюючих та/або нарахування та сплати єдиного соціального внеску, податку на доходи фізичних осіб, військового збору за останні чотири місяці 2019 року та січень 2020 року в розрізі галузей та регіонів додається.

Щодо внесення Кабінетом Міністрів України на розгляд Верховної Ради України проекту змін до закону про бюджет на 2020 рік повідомляємо наступне.

Проект Закону України "Про внесення змін до Закону України "Про Державний бюджет України на 2020 рік" розроблений на виконання підпункту 11 пункту 5 протоколу засідання Кабінету Міністрів України від 18 березня 2020 року № 8 та доопрацьований за результатами засідання Уряду від 29.03.2020 року був поданий до Верховної Ради України для розгляду (реєстр. № 3279 від 29.03.2020).

Міністерство фінансів України висловлює вдячність за звернення та готовність до подальшої співпраці.

Додаток: на 15 арк. у 1 прим.

З повагою

Міністр

Сергій МАРЧЕНКО